

Oppgave 1

1. Teksten er hentet fra en nettside laget av Røde Kors. Hva er formålet med teksten?

Avventer resultat fra plagiattkontroll.

Formålet med teksten er at ingen person bør være alene i livet eller ingen bør leve ensom. Røde Kors legger fram et forslag og den kalles som 'Besøksvenn'. Mennesker bør ha en venn i livet sitt for å prate eller å være med på fordi ingen ønsker å leve alene.

- • 50 ord skrevet

2. Forklar kort hvordan du forstår sammenhengen mellom bildet og setningen «bli besøksvenn til en som er full av liv».

Avventer resultat fra plagiattkontroll.

På bildet ser vi fem personer som tegnet på ulike aldersgrupper. Dette bildet beskriver tidsperioder i livet som barn, tenåring, ungdom, voksen og gammel. Et menneske kan fylle med erfaringer og opplevelser hele livet. Hver eneste aldersgruppe har ulike erfaringer, men den gamle man har mye mer erfaring enn de andre fordi han er eldre. Han er full av liv. Derfor kan man ha mer kontakt med eldre mennesker.

- • 69 ord skrevet

3. Forklar kort hvordan én av de retoriske appellformene er brukt i teksten.

Ingen treff i plagiattkontroll.

Røde Kors er en kjent organisasjon som har jobbet med mennesker i mange år, og de lager ulike aktiviteter som passer til alle aldersgrupper gjennom hele året. Det gjør at de har høy etos. Omtrent 10.000 frivillige samarbeider med denne organisasjonen. Derfor har mottakeren ofte tillit til at det er bra. Men samtidig avsenderen bruker logosappell for å overbevise fordi de har masse frivillige medlemmer der. Avsenderen vekker bestemte følelser hos mottakeren her: "Ensomheten kjenner ingen alder." De gjør uttrykk at vi kan hjelpe ensomme personer når vi ser dem. Vi kan prate eller drikke en kopp kaffe med dem for at de ikke føler seg alene.

- • 107 ord skrevet

4. Forklar uttrykket «kjenner ingen alder» slik det er brukt i setningen «ensomheten kjenner ingen alder».

Avventer resultat fra plagiattkontroll.

Det betyr at ensomhet ikke er knyttet med alder. Så man kan være ensom mens man er barn eller voksen, og man kan føle seg alene midt i et selskap eller gruppe. Alle kan ha minimum en person som møtes eller snakkes hvis man ikke vil bli kjent med denne følelsen.

- • 51 ord skrevet

2B

Mennesket er et sosialt vesen og det å være menneske er viktig for samfunnets fremgang og utvikling. Kongens nyttårstale i 2022 tar også i utgangspunktet opp dette temaet. Han sier at vi trenger hverandre, og vi skal ta vare på hverandre.

Kong Harald har høy grad av etos da han er kongen av Norge. Vi som det norske folk tror at han vil det beste for landet og det er derfor vi stoler på ham. Kongens budskap om å ta vare på hverandre forsterkes gjennom kongens troverdighet. I tillegg føler kongen empati ved å sette seg i andres situasjoner. Dette kan vi for eksempel se her: «På en kveld som denne (...) svært forskjellige.». Ved å vise at han er en av oss og forstår vanskelighetene vi går gjennom, styrkes vår tillit til at han ønsker oss alt godt.

På den andre side appellerer kongen til våre følelser for å formidle sitt budskap. Han forsterker følelsen av fellesskap ved å bruke pronomenet 'vi'. I tillegg benytter kongen seg av ulike kontraster i sin tale. Et eksempel fra talen er «Noen er sammen med mange i kveld, andre er alene.». Disse kontrastene viser at hver person er forskjellig og møter ulike utfordringer. De som ikke har det så bra, føler at de ikke er alene i møte med problemer når de hører til Kongen, og dette vekker takknemlighet. Patosappellen understreker viktigheten av det å se de andre rundt oss. Dette styrker budskapet kongen ønsker å formidle, og vi oppfordres alle til å støtte hverandre.

Talen handler om ulike temaer, men det største og viktigste temaet i talen er det å hjelpe hverandre og å gjøre bedre. Vi mennesker kan klare alt hvis vi blir sammen.

3A

SPRÅK OG MENNESKER

Språkendringer i samfunnet er en naturlig prosess som har eksistert og vil eksistere gjennom historien. Språket reflekterer samfunnets skiftende behov. Disse endringene kan være sosiale, kulturelle og teknologiske, men samtidig kan det være naturlig. De to tekstene «Du virker sykt (...) på alt» og «Hvorfor er det ikke (...) er lov?» er fra moderne litteratur, men den tredje teksten er en norrøn tekst. Disse tekstene viser hvordan litteraturen har utviklet seg over tid, både i form og innhold.

Kongespeilet ble skrevet rundt 1200 tallet og faren gir råd til sønnen sin. Det inkluderer å leve innenfor kulturelle normer og regler. I denne perioden var det viktig å kommunisere på en god måte i den konteksten du var. Vi leser herfra at «Det er høvisk å være blid (...) med andre menn.». Det betyr at man bør være høflig mot de andre i ulike situasjoner. Det er viktig å være hensynsfull, å snakke tydelig og å ha respekt til alle i denne perioden.

Denne teksten «Hvorfor er det (...) er lov?» handler om språkformen som kalles multietnolekt og hvordan disse påvirker det norske språket. Multietnolekt er en form for språk. Denne språkformen inkluderer språklige trekk fra mange språk og snakkes vanligvis spesielt blant grupper som består av multietniske grupper. Skuespiller Gaute Adela Aastorp Cudjoe nevner at NRK tillater programledere bruke dialekter og aksenter, men det er ikke lov å bruke ord fra andre språk, og han sier «Ingen bør bli nektet å snakke språket sitt.». Han mener her at selv om han ønsker å bruke noen multietnolekte ord for å føle at han tilhører det miljøet han er i, er dette ikke mulig i hans arbeidsliv.

Språkprofessor Bente Ailin Svendsen, som også har forsket på «kebabnorsk» i mange år, opplyser at de ungdommene ikke bruker multietniske ord i jobbintervjuene sine eller når de snakker med folk som ikke er i deres egen aldersgruppe, og hun fortsetter: «Hvis man skal

snakke (...) for andre.» Svendsen argumenterer for at nyhetskanaler i NRK bør være forståelige for hele landet.

På den ene siden har Norge mange forskjellige og rike dialekter og aksenter. Disse dialektene gjenspeiler også de norske skikkene og tradisjonene. Så de er ikke glemt i den norske kulturen for å bli gitt videre til fremtidige generasjoner. Den beste måten å bevare disse dialektene på er å fortsette å bruke dem i dagligdagse språk. For eksempel kan TV-kanaler, sanger, filmer eller skuespill fortsette å bruke norske dialekter.

Men på den andre side er Norge et land som har mottatt og fortsetter å motta innvandring. Dette fører ofte til språklig mangfold. Det kan også påvirke og endre språket i verdenssamfunnet Norge. Globalisering øker også samspillet mellom språk og kulturer. Dette betyr å tilpasse ord fra ett språk til et annet. Derfor er fremveksten av et multietnolekt språk som «kebabnorsk» uunngåelig, fordi mennesker kan uttrykke seg lettest på sitt morsmål.

Denne teksten «Du virker sykt sint hvis du bruker punktum på alt» beskriver hvordan bruken av prikker plutselig endret betydning i meldingen, kort språkendringen. Målgruppen for denne teksten er aldersgruppen 18-20 år, og vi leser her at de fleste unge er enige om at det å bruke perioder er en «passiv-aggressiv» uttrykksform. Maja Midgaard Torrissen er en av disse ungdommene og hun opplyser at faren setter punktum på slutten av hver setning, men det samme gjelder ikke henne når hun sender tekstmeldinger med vennene sine. Vi forstår av dette at selv om bruken av punktum for voksne ikke betyr annet enn en grammatikkregel, oppfattes denne situasjonen for unge mennesker som passiv-aggressiv: «Ja, du virker (...) på alt.»

Prikken har alltid tatt sin plass i skriftspråket siden antikken og betydningen har alltid vært den samme. Men situasjonen har endret seg litt i dag, som Bård Borch Brøndlund Michalsen sier her: «Det følelsesløse (...) en emosjonell kraft.» Mens alt er innenfor de samme reglene som før i offisielle tekster, forårsaker bruk eller ikke bruk av prikker i chatter og meldinger, det vil si uformell korrespondanse og store betydningsendringer. Siden vi ikke kan se hverandre i meldinger, det vil si at vi ikke kan understreke med stemme og kroppsspråk, prøver vi å uttrykke dem med emoji'er og tegn, sier Michalsen.

Mennesker, spesielt unge mennesker, bruker skille tegn som emoji'er eller punktum for å understreke skrivingen sin og for å uttrykke nyanser som de synes er vanskelige å formidle skriftlig. Språk er, som Michalsen sa, en levende organisme som hele tiden utvikler seg, og for å følge denne utviklingen må særlig unge mennesker tolkes godt, fordi de er neste generasjon i et samfunn. Skriftspråk startet med tegninger, kanskje kommer det tilbake til tegninger.

Som følge av de tre tekstene kan vi skrive at utviklingen av språket vil vokse i stor grad. Vi vet at disse multietniske ordene vil bli hørt mye mer i fremtiden. Det skal ikke glemmes at språkendringer ikke betyr at et språk blir ødelagt eller mister sin verdi. Språkendringer er kun en naturlig del av språkutvikling og tilpasning til samfunnets behov. Samtidig viser denne situasjonen at kommunikasjon og språk er dynamisk og livlig.